

Olvassátok el a Barbárok c. művet!

<http://www.mek.iif.hu/porta/szint/human/szepirod/magyar/moricz/barbarok.hun>

Hangoskönyv: <https://www.youtube.com/watch?v=GiWZPRsmA7Q>

Film is készült belőle (1966). Akit érdekel, érdemes megnézni!

Barbárok című mű elemzése

1. Keletkezése

- a korai paraszti tárgyú novellák után Móricz jó ideig elhagyja ezt a társadalmi réteget (a dzsentrik világáról ír)
- az író figyelme az 1930-as években fordul újra a parasztság felé
- 1931-ben írta, 1932-ben jelent meg a Barbárok című kötetben

2. Cím értelmezése

- a cím utal a történetben szereplő pásztorok kegyetlenségére
- kifejezi még a bíró ítéletét is → a mű utolsó szava is ez, tehát keretbe foglalja a történetet

3. Műfaja

- drámai felépítésű elbeszélés
- a szerző három részre osztotta, amelyek olyanok, mint egy dráma három felvonása
- több balladai elemet is használ Móricz → késleltetés, kihagyás, balladai homály, tragikus vétek, szaggatottság, feszültség, ismétlések

4. Téma

- egy kettős gyilkosság és annak felderítése

5. Helyszín, idő

- valahol a puszta egy pontján történik meg a gyilkosság → a konkrét megjelölés hiánya jelzi, hogy bárhol megtörténhet
- a második részben, ahol az asszony keresi a családját, a legfontosabb helyszín a Dunántúl
- a harmadik rész, a bírósági tárgyalás Szegeden játszódik
- a műből hiányzik a korrajz, így nem tudjuk pontosan megmondani, hogy mikor játszódik
- az egyes részek időtartama eltérő:
 - 1. rész időtartama néhány óra, alkonyattól holdkeltéig
 - 2. részben gyilkosság felfedezése után 10 nap telik el, majd kb. egy év eseményeit dolgozza fel
 - 3. részben a bírósági tárgyalásnak mindössze az utolsó 15-20 percét követheti az olvasó

6. Szerkezete

1.rész

- egy szűkszavú, feszült párbeszéd után a veres juhász társa segítségével agyonveri Bodri juhászt és annak 12 éves fiát
- kegyetlenségüket bizonyítja, hogy az áldozatok sírján szalonnát sütnek
- mindhárom részben fontos szerepe van a rézveretes szíjnak

- ebben az epizódban Bodri juhász lelki gazdagságának szimbóluma, hiszen ő készítette fiának a gazdagon díszített övet
- továbbá a szíj a gyilkosság indítéka is

2. rész

- Bodri juhász felesége családja keresésére indul
- bejárja a pusztát, a Dunántúlon is megfordul, majd visszatér a faluba
- a rész tetőpontja a holttestek megtalálása → eltemeti férjét, fiát, csendőrt hívat
- a szíj itt a nyomravezetés, az azonosítás eszköze

3. rész

- a drámai feszültség csúcspontja, a bírósági tárgyalás
- a veres juhászra egy sor bűncselekményt sikerül rábizonyítani
- a kettős gyilkosságot azonban nem vállalja
- a szíj látványa megtöri, végül bevallja tettét
- az öv ebben a részben tárgyi bizonyíték, a meggyőzés, a szóra bírás eszköze

7. Jelmépek

rézveretes szíj

- az események középpontjában Bodri juhász rézveretes szíja áll
- mindhárom részben fontos szerepet kap az öv
- a szíj, öv mint jelmép köt formája miatt a védelmet szimbolizálja
- férfi szimbólum, a férfi legnemesebb részét védelmezi
- az öv díszítése a magyar hagyományban jelképes → jelzi a viselője társadalmi rangját, anyagi helyzetét
- ezen tartották a férfiak a legfontosabb eszközöket: a tarsolyt, a dohányt, a fegyvert

feleség

- az ő kitartása, tisztasága szemben áll a veres juhász barbárságával
- a műben a tisztaság, önzetlen szeretet jelmépe

8. Mondanivaló

- a barbár életkörülmények között is meg kell találni az életben a szépséget, emberséget
- így tett Bodri juhász is
- különben kegyetlen, állati ösztönök uralkodhatnak el rajta, ahogyan a veres juhászon